Білошапка В. С., канд. екон. наук, доцент
кафедри банківської справи

ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ СПОСТЕРЕЖЕНЬ І НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ЛЕКЦІЙ

Лекція, як основна організаційна форма навчання студентів, спрямована на первинне оволодіння знаннями, призначена забезпечити теоретичну основу навчання й розвити інтерес до конкретної навчальної дисципліни. Традиційна лекція має безсумнівні переваги не тільки як спосіб доставки інформації, але і як метод емоційного впливу викладача на студентів за рахунок педагогічної майстерності лектора й ораторського мистецтва. Викладач під час читання лекції має враховувати психологію аудиторії, закономірності сприйняття, уваги, мислення, емоційних процесів студентів.

Методика читання лекцій залежить від етапу вивчення предмета й рівня загальної підготовки, що навчаються, форма її проведення — від характеру теми й змісту матеріалу. Для передачі теоретичного матеріалу використовуються інформаційні та оглядові лекції. Можуть бути використані такі лекційні форми, як проблемна лекція, лекція-візуалізація, лекція-прес-конференція, мультимедіа лекція, лекція-брейнстормінг («мозкова атака») тощо.

З розвитком комп'ютерних технологій викладач перестав бути єдиним джерелом знань, тож читати традиційні лекції студенту, який потім прочитає підручник, — це вчорашній день. Лекція повинна бути оригінальною, викликати інтерес до предмету і спрямовувати студента в набутті знань.

На лекції викладач повідомляє сучасну наукову інформацію, результати останніх наукових досліджень, що не знайшли висвітлення у підручниках і посібниках. У матеріалах лекції викладач має змогу використати результати власних спостережень і наукових досліджень, а також досліджень своїх колег, що дає змогу збагатити лекційний матеріал.

Різноманітні наукові концепції, підходи до трактування сутності економічних явищ і понять можуть бути доступно і стисло висвітлені лектором.

У ході лекції важливо застосовувати цікаві факти, нові наукові підходи та концепції, що не набули поширення в науковій літературі.

Зміст лекції має відповідати сучасному рівню розвитку науки. Лектор повинен відбирати зміст матеріалу, що викладається, висвітлювати його з певних наукових позицій, зіставляти різноманітні наукові концепції, ознайомлювати студентів з історією наукового пошуку в межах заявленої теми лекції.

За обмежений час лекції неможливо розкрити повний обсяг науково-навчального матеріалу з конкретної теми і це не є завданням викладача. Мета викладача — спрямувати увагу студентів на провідні ідеї, положення, сформувати у них наукові поняття, судження, скерувати їх у напрямі формування власних поглядів. При цьому треба розуміти, що перевантаження змісту лекції науковими термінами, фактами, категоріями розпорошує увагу слухачів, швидко втомлює їх, зумовлює здійснювати записи у конспекті автоматично, що знижує позитивну мотивацію навчання.

Потрібно поступово розбудовувати систему так званих наукових пірамід, на чолі яких стоять досвідчені лектори — науковці з науковими темами, опублікованими монографіями, підручниками, навчальними посібниками, що продовжують розробляти їхні учні — асистенти, аспіранти, докторанти. Такий підхід забезпечує єдність і спадкоємність наукової думки, доводить результати наукового пошуку на практиці, зберігає традиції навчання і дає поштовх для подальшого розвитку університету.

Герасимович А. М., д-р екон. наук, професор
кафедри менеджменту банківської діяльності

ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І ВИКЛАДАННЯ НОВОГО КУРСУ «АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ КРЕДИТНИХ УСТАНОВ» ДЛЯ БАНКІВСЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Розвиток ринкових відносин в Україні сприяв розширенню кредитних послуг не тільки зі сторони банків, але й таких фінансових посередників, як кредитні спілки, лізингові компанії, спільні інвестиційні фонди та ломбарди, облік та аналіз яких до цього часу не вивчався студентами банківської спеціальності.